

ทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วม

นางสาว สวานะ พบสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-677-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018820

117139338

ATTITUDES OF TEACHERS AND ADMINISTRATORS TOWARDS
CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION AND EDUCATION INTEGRATION

MISS SAWANA POBSUK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Science

Department of Psychiatry

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-677-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วม

โดย

นางสาว สาวณะ นบสุข

ภาควิชา

จิตเวชศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิระภา สุทธิพันธ์

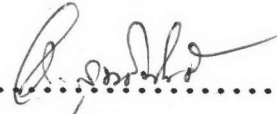

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง นิธิยานูวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิระภา สุทธิพันธ์)

..... กรรมการ
(แพทย์หญิง เรือนแก้ว กนกพงศ์ศักดิ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สาวนะ พบสุข : ทศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วม (ATTITUDES OF TEACHERS AND ADMINISTRATORS TOWARDS CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION AND EDUCATION INTEGRATION)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ. จิระภา สุทธิพันธ์, 112หน้า, ISBN 974-582-677-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบทัศนคติของครูผู้สอนเด็กอนุบาลและผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วม ระหว่างโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วม กับ โรงเรียนอนุบาลปกติ และศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของครูผู้สอนเด็กอนุบาลและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วม ประชากรเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลที่มีและไม่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วม จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science)

ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วมกับโรงเรียนอนุบาลปกติ มีทัศนคติต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างกลุ่มที่มีและไม่มีประสบการณ์สอนหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อน มีทัศนคติต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วนครูและผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน และครูกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อเด็กปัญญาอ่อนและการจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาควิชา .....จิตเวชศาสตร์.....
สาขาวิชา .....สุขภาพจิต.....
ปีการศึกษา .....2535.....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C445157 : MAJOR MENTAL HEALTH
KEY WORD: ATTITUDES / CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION

SAWANA POBSUK : ATTITUDES OF TEACHERS AND ADMINISTRATORS TOWARDS
CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION AND EDUCATION INTEGRATION.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. JIRAPA SUTTIPAN, 112 pp.

ISBN 974-582-677-4

This study has the objective to compare the attitudes of teachers and administrators towards children with mental retardation and education integration. Factors related to the attitudes of teachers and administrators towards children with mental retardation and education integration are also studied. Subjects are teachers and administrators in normal kindergartens and kindergartens which apply the concepts of education integration. Data is collected by questionnaire and interview instruments. SPSS programe is used in data analysis.

The result shows significantly different attitudes between teachers and administrators in kindergartens which apply the concepts of education integration and the normal kindergartens ($P < .05$, $P < .01$). Experienced and inexperienced teachers and administrators, as related to children with mental retardation, have different attitudes ($P < .05$, $P < .01$) Attitudes defference between teachers and administrators in the same school group and that between teachers and administrators of different educational backgrounds are statistically insignificant ($P > .05$).

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์
สาขาวิชา.....สุขภาพจิต
ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อ.....นาย พงษ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิระภา สุกุณีพันธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดในการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในเจตนาและความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และแพทย์หญิง เรืองแก้ว กนกพงศ์ศักดิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.พัชรีวัลย์ กำเนิดเพชร อาจารย์ศรีสมร ทินานนท์ และอาจารย์วัจนินทร์ โรหิตสุข ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุชีรา ภักทรายุตวรรัตน์ และอาจารย์ฉันทนา จันทวงศ์ ที่ได้คำแนะนำด้านสถิติและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิจัยมาโดยตลอด และขอขอบพระคุณ อาจารย์สมศักดิ์ ลีลา ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ แพทย์หญิงชวลา เขียรธนู ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชานุกูล ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปติดต่อ รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของเด็กกลุ่มอาการดาวิน จากบุคลากรในโรงพยาบาล

ขอขอบพระคุณ คุณสุจิตรา ศรีสุโร และคุณรุจา เล้าสกุล ที่ช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของเด็กกลุ่มอาการดาวิน ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจในการทำวิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและคุณครูในโรงเรียนอนุบาลทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ คุณสุจินดา ใจใส ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ แก้ไขข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนในด้านการศึกษา มาโดยตลอด และเป็นกำลังใจสำคัญของผู้วิจัยเสมอมา จนกระทั่งวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อน	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	73
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	73
วิธีดำเนินการวิจัย	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	85
เอกสารอ้างอิง	87
ภาคผนวก	92
ประวัติผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนและร้อยละของอายุของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะของโรงเรียน และหน้าที่การทำงาน	46
2	แสดงจำนวนและร้อยละของเพศของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะของโรงเรียน และหน้าที่การทำงาน	46
3	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะของโรงเรียนและหน้าที่การทำงาน	47
4	แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะของโรงเรียนและหน้าที่การทำงาน	48
5	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะของโรงเรียนและหน้าที่การทำงาน	49
6	แสดงจำนวนและร้อยละของการมีบุตรของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะของโรงเรียนและหน้าที่การทำงาน	49
7	เปรียบเทียบทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนระหว่างโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วมกับโรงเรียนอนุบาลปกติ	50
8	เปรียบเทียบทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมระหว่างโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วมกับโรงเรียนอนุบาลปกติ	54
9	เปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนระหว่างโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วมกับโรงเรียนอนุบาลปกติ	59
10	เปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมระหว่างโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วมกับโรงเรียนอนุบาลปกติ	60
11	เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนระหว่างโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วมกับโรงเรียนอนุบาลปกติ	62
12	เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมระหว่างโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วมกับโรงเรียนอนุบาลปกติ	63
13	เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วม	65
14	เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนอนุบาลที่มีเด็กปัญญาอ่อนเรียนร่วม	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
15	เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อนระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนอนุบาลปกติ 67
16	เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลปกติ 68
17	เปรียบเทียบทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อน ระหว่าง กลุ่มที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปกับกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี 69
18	เปรียบเทียบทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนร่วม ระหว่างกลุ่มที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปกับกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี 70
19	เปรียบเทียบทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อเด็กปัญญาอ่อน ระหว่าง กลุ่มที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อนกับกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวข้อง กับเด็กปัญญาอ่อน 71
20	เปรียบเทียบทัศนคติของครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนร่วม ระหว่างกลุ่มที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อนกับกลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ เกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาอ่อน 72